

# SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

## Prețul abonamentului :

pe un an . . . . . 8 coroane  
 „ 1/3 „ . . . . . 4 „  
 „ 1/4 „ . . . . . 2 „  
 Prețul unui număr . . . . . 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

**OCTAVIAN BORDAN.**

Redacțiunea : Caransebeș, strada Transilvaniei.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscrise nu să înapoiază.

## INVIEREA.

Natura s'a îmbrăcat însași de sărbătoare, fiindcă praznic mare este: Paștele. Cea mai mare, cea mai înălțătoare sărbătoare în potrivit chip cade deodată cu învierea naturii.

Firea lepădându-și mohorâta haină a iernii, par'că mai vioi, mai cu putere strălucește în toată-i splendoarea nemărginită. Omul se închină înaintea triumfului ideii, slavei orbitoare a idealului, care te curățește, te îmbroștează în firea-ți, ce făptură dumnezeiască e și te îmbărbătează în lupta pentru idealuri. Slava învierii și măreția simbolică a idealului, amuțește bestia umană, căci se topesc ca ceara de fața focului pornirile rele. Măreață și spre bun și frumos ademenitoare privești! Din nimicnicia s'a scaldat în speranța învierii, având merinde credință neclătită omul, ca și neabătută strajă a voinței dumnezești par'că se simte și el odată atotputernic.

La duosul viers, blânde acorde și bucuria fără încetare, ce transpiră din cântările învierii, cutremure-se ori suflet. Toată lumea se înveselește de biruința ideii.

Ocară, hulă fu partea ideii mărețe. Goană și defaimă o însoțiră. . . dar în sfârșit învinge. . . Cu moartea pe moarte a călcat. . . Mai curând, or mai târziu tot adevărul, curățenia, neprihănirea se ridică strălucind cu aureolă neobicinuită.

Lupta pentru ideal stăruință cere, iar cu pavăza străruinței ne îmbracă credința. Trebuie să crezi, că și vei

ajunge aceea, ce țintești, și atunci nu vei fi espus a te întoarce dela calea jumătate. Mai e de lipsă, ca scopul vieții să ți-l identifiți cu idealul, spre care tinzi, ceace va se zică iubirea. Credința și iubirea creștinească sunt acele virtuți, spre cari ne îndreaptă gândul atunci, când ținemp răznuirea Paștilor Domnului.

Dar credința și iubirea creștinească se sălășluiesc numai în suflete fără prihană. Fără curățenia sufletească, ele nu pot esista. Căci ea e oglinda, ce le reflectează. Fiți curății la suflet, ca să puteți ajunge fericirea prin credință și iubire creștinească! Altcum credința nu poate fi decât farizeism. Luminată să fie haina sufletului celuia, ce vrea intrare în cămara Mântuitorului!

Fără prihana inimei orice credință prefăcută, fără ea orice iubire a deaproapelui e act de egoism. . .

Curețe-să inima fiecăruia la praznicul sf. învieri! . . .

\* \* \*

La această mare sărbătoare datori suntem să cugetăm și asupra învierii noastre politice.

Eră adecă o vreme, când Românul alături de Ungur luptă pentru țară; iubire, încredere domnia între cele două neamuri.

Se vâra însă între aceste popoare neghina neînțelegerii. Câțiva voind să pescuiască în turbure încercară și le și reușiră să seducă atât neamul românesc cât și pe Ungurii.

Azi însă poporul românesc s'a desmeticit. Numai cere dela primăvaraticul

pom politic numai foi frumoase de frazeologie, ci și flori, ce vor aduce rod.

Idea bună a apropierei între cele două popoare a reinviat și credem: va și triumfa.

Cu această speranță în suflete să ne zicem unul altuia *Christos a înviat!* și să ne îmbrățișăm ca frații întru ajungerea idealului.

## Au părăsit sala Camerei.

„Tribuna“ și „Lupta“ avură nou material de ațătare. Câteva zile nu mai încetară a scrie despre marele eveniment, despre cea mai mare bravură a deputaților naționaliști.

„Deputații naționaliști au părăsit sala cea mare a Camerei“, sunt cuvintele ce se află scrise cu litere grase în fruntea numitelor foi. Deputații naționaliști sunt prezentați poporului ca eroii zilei, iar poporul din nou e îmbătat cu apă rece, din nou e ațătat la ură față de elementul maghiar, pentru că vezi Doamne, am fi scoși de sub lege. Ba organul lui Birăuț, organul acelu om, carele pe timpul, când se văzuse ajuns în pragul închisorii, ca să scape teafăr, s'a fost vândut cu foaie cu tot, organul acestui luptător național mai face unele aluziuni, pentru cari, credem, din nou va avea ocaziune a da față cu procurorul, și va mai liferă martiri naționali.

Ce s'a întâmplat? Oare deputații naționaliști au lucrat pentru poporul românesc, au adus în fața parlamentului năcazurile poporului și pentru aceasta au fost *siliți* să părăsească sala

**CHEAG** pentru strângerea brânzei, garantat nestricăcios să află în formă de esență (în sticle) și în pravuri la

„SEVERINEANA“ societate comercială pe acții în CARANSEBEȘ.

cea mare a parlamentului? Oare deputații maghiari au insultat pe reprezentanții poporului românesc pentru că aceștia cu energie cu bună credință ar fi reprezentat interesele poporului?

Nici decum. În parlamentul țării de un timp încoaci se petrec lucruri nenormale, nepermise și mai vârtos nereclamate de interesele poporului. În parlamentul țării noastre sunt 453 deputați. Sunt trimiși acolo ca să studieze năcazurile diferitelor popoare din țară, să se sfătue cu mintea sănătoasă și să găsească mijloacele și căile cele mai bune pentru fericirea tuturor popoarelor fără deosebire de limbă și religione. Fiecare deputat capătă pe an leafă de câte 6400 coroane și în schimb pentru jertfa adusă de popor, ei ar avea să-și facă datorința după cum cer interesele adevărate ale poporului și nu după cum sunt interesele lor particulare, sau după cum pretinde câte un secretar al Ligei din București, căruia câte un deputat îi vinde păduri.

În locul muncii serioase în parlamentul țării s'au petrecut în timpul din urmă lucruri neiertate, lucruri prin cari poporul, și mai vârtos poporul românesc suferă pagube enorme, pentru că câte o clică cât de mică și neînsemnată ține în loc parlamentul și cu diferite fleacuri, ba chiar prin mijloace copilărești, oprește parlamentul și face datorința și în urma urmelor poporul suferă, pentru că domniile știu să-și câștige cele de lipsă în afară de parlament.

În anul trecut ni-s'a dat trista ocaziune să vedem cum Croații, cari n'au nici o durere pentru noi, luni de rând au vorbit în parlament despre lucruri, cari pe noi nu ne privesc, și parlamentul întreg a fost silit să-i asculte, iar țara ajunsese în criza cea mare de bani la marginea gropii. Ce durere pot avea Croații pentru popoarele din Ungaria?

A observat guvernul, că e ceva putred, că lucrurile nu mai pot merge așa, fără ca țara să suferă și s'a decis pentru modificarea regulamentului camerei. Această modificare a fost reclamată de interesele poporului, pentru că altcum guvernul actual, care poartă la inimă binele poporului, nu s'ar fi decis la un pas atât de mare și însemnat. S'au luat adecă dispoziții ca parlamentul să nu mai fie în viitor un loc de a-și câștiga glorie toți aceia, cari cu desconsiderarea intereselor poporului voesc să-și câștige merite înaintea altor state, voesc să arete, cât suntem deasuprați în această țară, ca apoi străinătatea să le cumpere *pădurile*, să le dea banii de lipsă pentru traiul lor.

Contra proiectului de modificare a regulamentului Croații au observat o ținută rezervată, și opoziție au făcut numai câțiva deputați maghiari, cari însă nu aveau destulă tărie să facă guvernului greutăți. Între ei eră și Nagy György, pe care foile române îl huiduieră pentru ținuta sa contrară poporului românesc. Cu acești oameni au încheiat acum și deputații români alianță în lupta contra modificării regulamentului.

S'au adunat cu toții la Budapesta ca să facă gardă lui Lengyel Zoltán și Nagy György, dela cari poporul românesc n'a putut și nu poate aștepta nici un bine, ca să facă greutăți guvernului. Ei, cu mintea lor nu-și dau seama, că între împrejurările de astăzi și mai vârtos între împrejurările poporului românesc, lipsit de cultură și de o stare materială mai bună, nu poți aduce nici un bine poporului, dacă te asociezi cu ori-ce dușman al guvernului și te folosești de ori-ce ocaziune binevenită, ca să întărești scrisesele unor foi, cari în continuu se ocupă cu dușmănia poporului român față de cel maghiar, ca ura între aceste două popoare să fie vecinică și ca poporul român în această țară să fie privit de dușman al patriei.

Alta ar fi să fie datorința inteligenței noastre. Datorința noastră ar trebui să fie să căutăm căile de apropiere, legăturile cu guvernul țării, să ne folosim de ori-ce ocaziune, ca să dăm dovezi nerăsturnabile guvernului și poporului maghiar, că noi, precum în trecut, așa și de present suntem sinceri, dorim înflorirea țării și în această țară cea mai ferbinte dorință a noastră este: să ne păstrăm individualitatea, limba și legea.

Ca să putem dovedi însă aceasta, n'avem să stăm în legătură cu frunțașii din țara românească, n'avem să-i trimitem secretarului Ligei telegrame, că afacerea cu pădurea e încheiată și să cerem parale.

Nu așa să se poartă deputații români. Ei și acum au vorbit verzi și uscate și după ce au văzut, că sunt nebăgați în seamă, după ce au văzut, că ei sunt prea neînsemnați pentru a face guvernului greutăți, după ce au văzut că purtarea lor copilărească, nu respect, ci numai compătimire pot stârni, *s'au decis la un pas mare*, crezând, că din nou vor storce iubirea și admirarea poporului.

Erau la ședință 5 deputați naționaliști, între cari doi Slovaci. Cei trei români și doi slovaci s'au dus din parlament la birt. Acolo le eră locul.

Eșirea lor din parlament n'a fost observată de nimeni și a doua zi ne pomenirăm, că foile din Arad și Budapesta fac larmă în țară, că deputații naționaliști au părăsit parlamentul, că drepturile poporului sunt știrbite și alte bazaconii.

E păcat de Dumnezeu să faci larmă mare pentru lucruri de nimica și să cauți în continuu să ții în fierbere un popor, carele are dorul de a înainta, deși este ținut locul tocmai de aceia, pe cari el i-a ales, ca să-i fie reprezentanți.

Deputații dietali ar avea în prima linie datorința, dacă le mai zace la inimă binele poporului, să îngrijească de întărirea instituțiilor românești, de moravurile cele bune la diferitele instituții și bănci, susținute din sudoarea poporului, pentru că mulți se fac naționaliști mari din speculă, iar sub mantaua naționalismului să acopere neregula ce s'a încuibat la câte-o instituțiune.

Să măturăm mai bine la noi acasă, apoi să ne prindem să măturăm și în alte locuri.

### Virtus romana rediviva.

Blăstămul lui Dzeu asupra capului nostru. A fost norocul, că ministrul de culte în înalta sa înțelepciune și iubire pentru tot ce poate fi moral și cinstit, și-a trimis un comisar, care a făcut diagnosa morbului național, și fără să se atingă de instituțiuni, a ordonat curățirea gunoierului.

Cetitorii cunosc dejă pe deplin afacerea. Noi am observat o tăcere oare care, în credința, că cei cu inima la loc, cei ce mai treceau înaintea noastră de oameni curați, își vor face datorința, și ne-am ocupat și noi cu această afacere urâtă, după ce a resuflat în alte foi.

Pacatele constatate în sarcina unor oameni sunt atât de grele, că, de dragul instituțiilor, de sine ar fi trebuit să părăsească posturile, pentru cari s'au făcut nevrednici prin purtare imorală, dar în locul cinstei mai observăm la acești oameni, lipsiți de bunul simț și oare care doză de nerușinare.

Până ce afacerea n'a răsuflat în publicitate, ei au tăcut tăcerea peștelui. Au tăcut fiincă le eră rușine. Și aveau motive să le fie rușine de poporul, care adună banii cu tasul pentru a-i susține.

Indată ce afacerea a resuflat, s'au pus ei de către pădure. „*Tribuna*“ din Arad recunoaște și ea că la Caransebeș sunt multe lucruri nedemne de biserică, lucruri pe cari și cei dela redacție le-au știut și le știu, și cu toate acestea, concluzia e, că *feciorii politici* își joacă mendrele și provoacă pe metropolitul să iee *crucea* și să apere biserică.

Nu voim de astă dată să cualificăm după merit procederea „*Tribunei*“. Poziția bisericii noastre este atât de grea, că datorința noastră a tuturor este, nu să înveninăm situația, ci să mai mântuim ce se poate, pentru că

nici înjurăturile „Tribunei“ și nici alergările pe la Arad și Budapesta nu vor îndreptă lacururile, până ce ordinațiunea ministerilă nu va fi până la cel din urmă punct executată și până oameni ca dnu Barbu, cel ce cu purtarea sa numai scandalisa poate o tinerime, va mai putea urcă *catedra* unui institut teologic.

Atâta voim să constatăm ca ceva intristător, că cei dela „Tribuna“ singur recunosc că de mult știu de relele dela Caransebeș, și cu toate acestea ei au tăcut, printrăcerea, ba putem zice menajarea celor dela Caransebes, au suferit ca lucrările să ajungă unde au ajuns. „Tribuna“ să nu dea pe nevinovatul, pentru că noi cu date concrete, cu mărturii putem dovedi, că cei dela Arad și din ei chiar cel mai inteligent de mult se ocupă cu gândul, că episcopul *Papea* să fie silit prin *consistorul metropolitan* să abzie de post și la Caransebeș să se trimită un *administrator episcopesc din afară*. Dacă „Tribuna“ din motive de tactică ar nega afirmările noastre, cu plăcere le punem la dispoziție datele necesare. Dar regretăm, nu înveninarea, ci sanarea, îndreptarea, curățirea și apărarea instituțiilor *cu armele cinstei* ar fi acum datorința noastră a tuturor. În zădar provoacă „Tribuna“ pe mitropolitul să plece cu *crucea*, căci *crucea*, nu poate șterge păcatele grele săvârșite la Caransebeș, *crucea* nu poate să apere pe un preot, care în local public a *înjurat pe Dzeu, pe niște oameni cari au corupt tinerimea prin purtarea lor, pe niște oameni cari n'au umblat în mod corect cu bani oficioși și mai vârtos nu poate crucea apăra pe un preot, care a depus jurământ înaintea altarului, că va fi întru toate de model și apoi în stare de beție s'a tăvălit prin birt*. Să nu mai ridicăm *crucea*, ca *crucea* noastră să rămână de rușine în fața lumii culte, pentru că chiar și cel mai intim al „Tribunei“, ramolitul Björnson se

va cutremura în sufletul său la auzul că în sânul bisericii *române*, la un institut de educațiune al bisericii s'au putut întâmpla lucruri, ca cele constatate.

Ignorantă e „Lupta“. În numărul său dela 1/14 Aprilie publică o corespondență în care ne spune nici mai mult nici mai puțin decât că dl Burdea s'a ridicat dela casap la consilier de curte și că ei, *cei nevinovați, Barbu* ar fi persecutat de ministrul de culte pentru *virtus romana rediviva, să nu rideți buni cititori și grâniceri, cari cunoașteți împrejurările de aici*, pentru că ar fi oameni cinstiți, români buni și că ar fi *reinviat virtutea romana*. Pot să aibe drept, că va fi reinviat în ei virtutea romană de pe timpul lui Nero, acea virtute, care a dus imperul roman la ruină și totală decadentă.

În punctul acesta diecesa Caransebeșului se poate asemăna cu imperul roman de pe timpul, când se săleșluise în el decadentă morală, și tot felul de ticăloșii. Nu le luăm nici lor în nume de rău, că se apără, și nici „Luptei“ că e capabilă să publice astfel de minciuni. Ei sunt păcătoși și cel puțin în fața lumii mari voesc să se spele, ear pe cei dela „Lupta“ dintre care unul a *stat* prin München, altul altunde nu-i ținem capabili să știe deosebi binele de rău.

Încât pentru observarea, că Ilustritatea Sa dl C. Burdea s'a ridicat dela casap la consilier de curte, n'avem ce să zicem, de cât că această ridicare dovedește, că dl Burdea a fost în toată viața sa om cinstit și prin cinste, muncă și hărăncie s'a ridicat din treaptă în treaptă și a ajuns să fie binefăcătorul neamului nostru, ear cei cu diploma de doctor, au plecat de sus și prin purtarea necorectă și imorală s'au coborât în jos din treaptă în treaptă și acum nu le rămâne, decât ocupațiunea de *casap* joc frivol al sorții.

\* \* \*

De când cu afacerea oamenilor cu *vâr-tutea română* dat ne-a fost să vedem adeseori prin orașul nostru pe doi puternici stâlpi ai neamului: dl Dr. G. Popovici, protopopul Lugojului și T. Hațeg, lingură în toată oala. Ne-am bucurat, văzând mai vârtos pe dl Dr. Popovici interesându-se de instituțiunile noastre, pentru că noi îl țineam de unul dintre cei mai cinstiți și corecți bărbați ai neamului și biserici.

Mare ne-a fost însă mâhnirea când întâmplarea ne-a aruncat zilele trecute un număr al foii din Lugoj „*Südungarn*“, în care, sub titlul „*Ein Lugoser Bankskandal*“, ni-se povestesc lucruri *rele* despre niște neregule dela „*Lugoșana*“, unde dl Dr. Popovici e director executiv, iar dl Hațeg președinte al comitetului de supraveghiere. Mai dureros ne-a atins, că nici persoanele acestor doi bărbați, pe cari noi îi ținem de cei mai corecți, nu sunt cruțate, ci li-se aruncă în față niște învinuiri atât de grave și de o natură atât de urâtă, că nu ști ce să mai zici.

Dl Dr. G. Popovici e dator să ne liniștească.

\* \* \*

Cunoaștem cu toții afacerea Măneguțiu. E vechie. E odioasă, pentru că și ea tae adânc în constituția bisericii noastre. Dl Măneguțiu a fost destituit din postul de protopop după datina străbună. A fost dat afară fără lege. Ministrul a nimicit sentința consistorului din Sibiu. Consistorul nu s'a dat, ci a delegat pe cei din Arad, cari la rândul lor din nou au destituit pe dl Măneguțiu, și fiindcă nu s'a dat apelată, chiar și dl ministru de culte făcuse anul trecut, la o interpelare a baronului Bánffy declarația, că afacerea Măneguțiu e definitiv rezolvată sentința dela Arad, nefiind apelată.

Lucrurile s'au schimbat. Din Budapesta

## FOIȚA.

### VACANȚA PAȘTELOR.

#### I. În tren spre casă.

Ni-a venit ziua dorită de vacanță și mi-se înfioară sufletul par'ca-și fi tot flăcăiașul de liceu care-și strânge cărțile și pleacă spre casă.

Cei cari n'au avut norocul să plece după întreruperea cursurilor, să vestească părinților ziua sosirii, să cânte în tren cu colegii grămădiți de înghesuială pe băncile de lemn și pe scările vagoanelor; cei cari nu s'au coborât la stație și n'an simțit gădilitul în vine la vederea gării din câmp; cei cari n'au cântat de dor în drumul spre casă, cei cari n'au avut dulcea simțire de a vedea casele albe într'o lumină nouă, acelora, săracii, cuvântul vacanță nu le spune prea multe lucruri.

Rămâi tot în același oraș; doar că umbli mai mult pe „strada mare“, sau pe ulița principală, și vezi mai multe șepci încoviate peste frunte, înaintând amenințător prin lumea grăbită.

În vagon găsec un coleg din gimnasiu, și se întâmplă să fim amândoi îmbrăcați într'un fel de haine de gală pe dedesuptul pardisiului. Ce-am mai răs de stângăcia noastră și de neobișnuința cu haină lungă. Pela noi se purtă cămașă cu râuri, scurtă și trasă supt curea, și acum... câtă deosebire!

Un ofițer merge la serviciu la Chitila și vorbește grăbit și cam tare cu o prea drăguță domnișoară din orașul nostru. Noi ascultăm întâmplător din ușă, ce valsuri sunt mai noi, ce serbări prepară regimentul și cât de bine știu să declame soldații: lucruri la care domnișoara răspundea prin clipiri dese din ochii mari și prin câte o undă de răs, care-i rumenea mai mult fața deschisă.

Vorbim în tren și despre mișcarea studenților — se putea fără asta! — și un proprietar de lângă Clucereasa are cuvinte de deosebită laupă pentru tinerimea entusiastă.

În stația golești ne așteaptă mașinița pentru linii laterale și flueră mândră din coșul subțirel, la aproplerea marelui tren, care întră zgomotos pe linia a doua, aducându-și și ei povară pentru purtat.

D'aci se desface drumul. O linie apucă spre râul Argeș, care ridică în apropiere zăvoiu des de anini și sălcii, trece podul cel mare și se duce mai departe pentru a împlini însemnarea pusă pe tablite: București—Craiova—Vârciorova.

Altă linie merge drept înainte, și trenul format aici încarcă marfa din București, și pornește mai mult gol spre Florica, nume amintitor de glorioase zile ale trecutului românesc.

Dealurile cu vii se lasă până lângă traseu, și casele Piteștilor pe dealuri răs albe în bătaia soarelui primăvăresc. Uite și casa lui Lehrer, unde veniam cu amicul Franț, co-

legul de clasă, și unde petreceam vara în zile de sărbătoare, gustând vinurile vechi, culcându-ne sub nuc pe iarbă verde, culegând cireșe și cântând ca Italienii pe care-i auziam la opera improvizată, părea, anume mai numai pentru licieni!

Câte amintiri frumoase nu răscolește lucrarea zidului la căsărmile de lângă Trivalea! Acolo... jos pe valea păduiță, la capătul șoselei, pardosite cu îngrijire, acolo... în umbra răcoroasă din spre seară, când frunzele par lame de argint în săgetările razelor..., acolo răsuna acordurile muzicii, până ce venia înserarea domoală cu amurgul înlăcrămat.

Copil ușurat de grija lecțiilor învățate pentru a doua zi, veniam aici, când mă obișnuiam să plec șapca pe o sprânceană și când simțiam trupul strâns în uniformă pe talie. Umblam încoace și încolo și mă înfiora sosirea trăsurilor cu caii în trap și coborârea grăbită a domnișoarelor de școală cu rochii scurte și cu coade împletite pe spate.

Capitală a Argeșului! Pitești, oraș scump tinereții mele, unde am învățat să visez și să făuresc planuri și de unde am plecat spre altă viață și învățătură cu o diplomă muncită cu folos, — în zborul trenului svânt o o lacrimă între gene de dorul zilelor petrecute cu suflet de copil.

La Gropeni, pe peronul acoperit de curând, toată lumea care se îngămădește, așteaptă sosirea trenului, și de-odată se umplu băncile vagoanelor de clasa a treia cu Mus-

ni-se comunică, cum că la un recurs motivat al dlui Manegău sentința dela Arad a fost acum nimicită, iar consistoriul din Sibiu îndrumat să-l restituie în post pe cel destituit înainte cu 7 ani.

Ne jucăm de-a constituția bisericească. Se vede, că nu suntem destul de copti pentru ea.

„Tribuna“ are cuvântul!!!

## Din viața publică românească.

Pentru „Libertatea“

S'a întâmplat în Orăștie. În casina română de acolo oamenii de bine și cu trageri de inimă pentru literatura românească puseseră o *cutie* pentru a aduna bani. Cutia eră fermecată. Bani încurgeau și cutia eră tot goală. S'au pus oameni la pândă. S'a constatat, că un inteligent luptător al neamului se ducea la casină, când nu erau alții pe acolo și... Afacerea a ajuns la judecătorie, ear cel cu musca pe căciulă astăzi e luptător național, *e om de cinste*, ba e chiar moralizator. E un lup moralizator.

Am spus pe scurt, fără nume, cele întâmplate la Orăștie, ca să arătăm, cine vine să se ocupe cu afacerile din Caransebeș, să iee în apărare pe cei *decăzuți* și să lovească cu copita în oameni, cari lor nu le convin.

„Libertatea“ se ocupă cu afacerea Caransebeșului și se folosește de clișeu cel mai nou, că cei loviți prin ordinațiunea ministerială sunt *români buni* și că totul este numai un act de răsbunare din partea dlui Burdia și Dr Ionescu. Ba cel cu musca pe căciulă merge mai departe. Declară pe dl Dr Iosif Siegescu de *comisar iesuit*, om străin de biserică, pe a cărei oameni mergea să-i inspecteze (mai bine zis spioneze). Cei loviți

de copita unui urechiat n'au lipsă de apărare. Sunt bărbați cari prin meritele lor s'au ridicat și, suntem siguri, sunt pe deplin liniștiți în conștiința lor, că nici când n'au stricat, ci numai au ajutat instituțiilor românești, și adevărați trădători ai cauzelor românești, adevărați ademenitori ai poporului românesc sunt tocmai oamenii de felul celui cu *cutia* din casina dela Orăștie. Pentru că nu numai suferă, ci chiar acoperă și iau în apărare toate ticolășiile ce se încuibă în sânul instituțiilor românești, menajează pe cei ce sub *masca naționalismului* demoralizează poporul, nimicesc biserica, negligă școala și *fură* banii adunați prin sudoarea poporului românesc. Aceștia sunt adevărații ticăloși și trădători ai neamului românesc; acestia sunt *iesuiții*, cari se ascund sub masca naționalismului și nimicesc tot ce e românesc pentru... burtă.

Să revenim la cele dela Caransebeș. Cettorii cunosc afacerea numai în liniamente generale, pentru că păcatele constatate sunt atât de grave, că scoase în toată golăteala lor în publicitate, nu s'ar nimici total numai cei loviți de ordinațiunea ministerială ci ar suferi și biserica o grea lovitură, că de ani de zile conducătorii au putut suferi astfel de ticăloșii la instituțiile românești.

Nu dorim peirea, ci îndreptarea lor și din această cauză *încă* nu le scoatem la iveală.

Chiar și „Libertatea“ se leapădă de cei ticăloșiți și se tânguește de soarta autonomiei bisericești. Spre liniștirea lor amintim, că dl ministru de culte nu s'a ingerat în afacerile interne ale bisericii ortodoxe, ci pur și simplu a declarat, că nu suferă ca niște oameni plini de scăderi morale să mai funcționeze la institute de creștere sau să moralizeze preoțimea.

Cine judecă nepreocupat, va ajunge la

concluziunea, că biserica ortodoxă, tocmai în interesul autonomiei ei, are să-i fie recunoscătoare dlui Ministru de culte, pentru că a lovit într'un regim care cu siguranță matematică ducea la peire biserica din diecesa Caransebeșului, căci aci în care parte a diecesei noastre am privi, nu vom afla decât acte de resbunare, nedreptate, comise de aceea pe cari biserica i-a pus, ca ei să apere biserica. Să cetească dl *Moța* plângerile credincioșilor noștrii din Panciova, Glogon Dobrave, să audă dl *Moța* vaetele unor absolvenți de teologie sau ale cutărui dascăl din dieceza Caransebeșului, că între marginile autonomiei noastre bisericești se comite cea mai crasă *simonie*, că tineretul absolutent nu mai poate ajunge la un post fără sute și mii de coroane și că licitarea se face fără orice nerușinare, să le cunoască cei dela „Libertatea“ toate acestea, și suntem siguri, că ar fi cei dintâi, cari ar da drept dlui Ministru, că bine face cândcaută să stârpească din biserică decădița și imoralitatea, ear în locul lor să așeze acolo dreptatea și imoralitatea.

Aceasta o pretinde interesul statului și mai vârtos interesul bisericii ortodoxe. „Libertatea“ face imputări că Dni Burdia, Ionescu n'au venit cu slabiciunile constăte în sinodele bisericești, ci s'au dus la guvern, și au dat acestuia ocașiune să dispună. Observăm la acestea, că domni amintiți nu sunt impliciți în afacere și că cercetarea s'a pornit în urma multor rapoarte ale inspectorului regesc, care a venit să inspecteze institutul și n'a aflat acolo nici profesori, nici elevi.

Astfel stăm cu corporațiunile bisericești. De ani de zile în fiecare sinod eparhial s'a interpelat în cauzele noastre; dl Dr Nicolae Ionescu în ședințe secrete a adus blăstămățiile ivite în sîmul bisericii la cunoștința episcopului și a sinodului și pentru sinceritatea sa, pentru iubirea sa față de biserică eră să

celenii cari au venit până aici, să târguiască mai ieftin lucruri de Paști.

Elevii din cursul superior ai liceului din Pitești merg să dea o serbare la Câmpulung, și ți-e mai mare dragul să-i ascuți cum cântă veseli sub ochii profesorilor, cari au vrut să plece cu ei.

Acum dealurile se apropie mai mult, se îngustează văile și cele două șini fac curbe des, ca să ocolească malurile de piatră tare. Trenul merge câteodată așa de încet, că ai putea s'o iei pe jos, dacă ai fi cumva mai grăbit.

După ziua jumătate sosim în Câmpulung, care ne primește în gara micuță cu brazi în față și cu multă îngrămădeală de fân și de piatră pe rampă. Curse mai însemnate birjarii fac numai la gară, și, vara, când vin străinii, cu parale mai ieftine. Încolo, noroc bun! Pentru aceasta sunt foarte puține trăsuri în curtea de așteptare, și ți-e mai mare mila de bieții cari abia se leagănă pe picioare, trebuind să facă de două și de trei ori același drum, când se întâmplă să sosească călători mai numeroși.

De vre-un număr al birjarilor nu se pomenește. Se știe anume: al lui Cotocea, al lui Rucăreanu, de pildă.

De altfel, nici la case nu este nevoie de număr, și tăblițele cu arătarea străzii sunt cu totul fără folos.

Librarul mi-se plânge de neatentia publicului pentru mișcarea literară și, cam fără

să vreau, fac o anchetă de „Ce și cât se cetește“. Mă feresc a da mai multe lămuriri, care ar fi oarecum jignitoare pentru vanitatea mea de fiu al Muscelului. Și apoi ancheta este ceva mai greu de făcut, de cum ar crede unii, cari s'au încercat s'o facă.

Orașul e liniștit. Cu toată ziua de târg, nu se vede vre-o aprindere a negoțului. Statua păzește triumfătoare căpătâiul bulevardului, și mușterii rari mișcă la geamuri foi de gazeete, sau ies sfioși pe treptele cafelelei. Cât de neînsemnată pare viața d'aici față cu bogăția în zgomot a orașelor mari!

N'aveam de ce să stau mai mult în capitala județului nostru, și subț seară așa, am ajuns acasă.

### II. În sat.

Munca a început numai pe holde, și postul le sfârșește puterile seara așa de rău, că la multe case nici nu se mai văd lămpi aprinzându-se. Cam dela denia din seara de Florii începe spoveditul la biserică. Preotul face o moliftă la câte o ceată și pe urmă rămâne numai cu câte unul să-și spuie păcatele.

— Cu dulce ai mâncat?

— Nu.

— Înjuri de lucruri sfinte?

— Nu.

— Porum din holda altuia ai luat vara să coci?

— Numai doi cotołani dela nenea Ghică; vezi că la noi nu se făcuse.

— Nu e nimic; te iartă Dumnezeu. Să faci 200 de mătâni! — ori mai multe sau mai puține, după cum i-se pare nechi popii.

Oamenilor mari și femeilor mai cucernice le spune să dea și câteva liturgii, sau chiar un acatist, dacă e păcatul mai mare. Cât de multe liturgii însă, sunt foarte primite pentru orice fel de vină. Acatistul costă mai mult, și nu poate să-l dea fie-cine.

În sfânta și marea zi Joi, în săptămâna Patimilor, este vremea îngrijirii de sufletele morților. Cei așezați în lăcașul nepătrunsei odihne primesc fumul tămâii cădelnițate la crucea mormântului, și femeile mai lasă la o parte graba spălatului și a spoitul, pentru a îngriji de căpețelul care trebuie dus la sfânta biserică.

Preotul ține slujba până târziu, și tăierea colivii din castroane și farfurii se urmează cu multă înghesuială și cu zarvă de femei vorbărețe. Acum răsună des în încăpere glasul cam spart al lui nenea Gheorghe Lionte: „Nevestelor! lăsați taina acolo!“

Și-apoi se poftesc să guste una din coliva alteia.

„Bodapraste, să fie pomană răposaiilor!“

Și în această zi, ca niciodată, vin și țigani zdrențoși în curtea bisericii, și la eșire cer și ei de pomană, întinzând mâna la ușă.

Apoi, când vine seara, biserica se umple de oameni și sfeșnicele lucesc de multele lumini.

fie dat afară din sinod, verificarea s'a ținut în suspensie, până în ultima ședință și atunci a fost verificat, *pentru că în decursul sinodului a dat semne de îndreptare* zicea referentul, un avocat din Oravița, care din intransigent se făcuse mameleuc pentru că socrul său era protopop și așa pretindeau interesele lor private. Ba chiar dl Coriolan Bredicean, înflăcăratul naționalist din gură, s'a aruncat în sinod asupra dlui Dr Ionescu cu cuvintele: *De ce ai venit în sinod să conturbi liniștea patriarhală din biserică.* Că lucrurile urâte din biserică noastră s'a pertractat în sinod o știu toți oamenii de bine. Înainte cu vre-o 6 ani — boală veche — tot sinodul a discutat cu mare îngrijire relele ivite în sinul bisericii, s'au făcut propuneri să se esmită o comisiune sinodală, care să studieze, saneze toate relele și atunci s'a ridicat tot leul de Coriolan Bredicean, care e unchiul profesorului hulitor de Dzeu dela institutul teologic și temându-se de soarta iubitului nepot, a propus ca toată afacerea să se depună în mâinele episcopului. Sinodul a primit propunerea și afacerea până astăzi tot neregulată a rămas în mâinele episcopului. Apoi oare nu s'a rostit chiar în sinodul eparchial cuvintele dlui T. Barzu fost referent episcopesc la consistoriu: *La mulți defraudanți, cari au furat mii de fl. dela consistoriu, nici un păr nu li s'a clintit din cap.* Mai dorește „*Libertatea*“ și alte dovezi, că ticăloșiile încuibate în biserică noastră s'au pertractat în corporațiunile bisericești și că cei chemați nu și-aufăcut datorința față de biserică? Apoi să mai știe „*Libertatea*“ că chiar *consistorul* în timpul din urmă a luat la 3 protopopi dreptul de a mai încasa bani. Oare consună oară? Oare cei despoiați de dreptul de a fi organe ale consistorului mai pot fi în funcțiunile lor? Ei sunt tot acolo.

Credincioșii ingenunche smeriți la cele douăsprezece evanghelii, și cei cari vin, aduc flori și se închină cu mătâni la pământ în fața crucii scoase din altar, când s'a cântat în sunetul clopotului: „Astăzi s'a spânzurat pe lemn“...

Și lucru care, nu se întâmplă decât la zile mari, cârcimarii dau foc lămpilor din poartă și le stâng mai târziu, când se aprinde pe bolta cerească lumina albă a răsăritului de lună plină.

În Vinerea Patimilor am umblat după floarea Paștii, și am stat pe iarbă și lângă izvoare prin locurile în cari îmi petreceam zilele anilor trecuți, păzind vitele și ascultând cucul, care își cântă numele sărind prin cireși înfloriți. Acum n'a sosit pasărea călătoare, și mielele sar prin tufele de mărăcine neînfrunzite. Pe câte o față în spre răsărit mestecenii arată frunza verde pe crăci și firea, înviată de suflarea primăverii, se gătește cu flori și cu iarbă verde în așteptarea cântăreților pe cari îi va mână dorul spre plaiurile noastre.

Căutând floarea Paștii pe la locurile de adăpost, întreb un om dacă a auzit cucul. El îmi spunea că n'a venit până acum. „Că, cică, vezi dta, i-e frică de Sumpietru, că i-a furat caii, și d'aia după Sumpietru nici nu mai cântă.“

Când tuliam din Păducel cu Bădescu, Nașu ne așteptă în poartă, și ne-a chemat să ne cinstească. Am intrat în magazine,

Se mai folosește la noi și alte mijloace ca blăstămățiile să nu se scoată la iveală. Protopopul Caransebeșului câțiva ani n'a convocat sinodul protopresbiteral. Înainte cu 2 ani l-a convocat și când s'a sculat dl Dr Ionescu și a adus la cunoștința sinodului călcări de lege, dl protopop, văzându-se strâns cu ușa a disolvat sinodul și de atunci tot disolvat e, ear cei dela consistoriu se bucură, că dl Ionescu nu are ocaziune să le conturbe *liniștea patriarhală.*

Să mergem mai departe. În diecesa noastră dl Ministru nu s'a ingerat în autonomia bisericească, pentru că la institutele de creștere să nu se tolereze oameni nevrednici, dar s'a ingerat în archiedeceză, nimicind cunoscuta sentință, adusă contra protopopului *Maneguțiu.* De ce nu se ocupă „*Libertatea*“ cu această afacere, care de fapt, taie adânc în autonomia bisericească?

Nu le dă mâna să se ocupe cu afacerea *Maneguțiu,* pentru că acolo nu pot face responsabili pe dnii Burdia, Ionescu și nu pot lovi cu copita în ei.

Să se curețe pe toată linia, chiar și la Arad, gunoiul din biserică, să se introducă spiritul adevărat creștinesc, să se observe legile, elevii de teologie să nu fie *disciplinați* cu *ghionturi,* ce s'a întâmplat undeva, și atunci fie liniștiți cei dela „*Libertatea*“ că biserică ortodoxă va înflori și guvernul nu va avea  *motive* a se ingeră în afacerile bisericești.

## NOUTĂȚI.

*Tuturor pretinilor, colaboratorilor și cetitorilor noștrii le dorim: sărbători fericite!*

unde se odichnesc pe chezașe două buți pline cu rodul prunilor. Ne dă să încercăm pe rând și din botă și din alte butoiașe mai pătrate, și, vorbind, mai de una, mai de alta, mă trezesc că am băut șase ciocane de cele cu ața de scos înfășurată pe trup. Că țuica se scoate pe deasupra, pe vrană; cană la bute n'are nici un om în sat.

Soarele a scăpătat după multe, și femeii cu ramuri înfrunzite în mâni trec grabnice pe lângă noi către sfânta biserică. În întunerecul care crește, se deslușesc tot mai multe luminări aprinse în cimitir la căpătăiele morților. Cei cari dorm în gropi somn de piatră, — părinții, sprijinitorii familiei, copiii, mângâierea casei — sunt jeliți în această seară de cruntă durere, când se coboară în mormânt chiar „cel ce se îmbracă cu lumina ca cu o haină.“ Plânsul jalnic al femeilor răsună până în uliță, și te cuprinde mila de adormiții pe veci cari n'au avut noroc să mai aștepte odată cu noi Paștele cu lumina vieții.

Încă de cu vreme copii trec pe sub sfânta masă, așezată în mijlocul biserici. Când treceam și eu așa, mi-aduc aminte, că nu știu cine a apucat pe Dinică de picior tocmai la jumătatea drumului, când era drept între spetezele mesei. Era să cadă băiatul pe pardoseală de piatră! A drăcuit și el odată tare și și-a tras o înjurătură, să curgă țărâna din pod, până să bage de seamă că era în lăcașul Domnului.

**Numiri.** Majestatea Sa Regele la propunerea ministrului de justiție a numit de jude la județul distr. reg. din Bozovici pe notarul din loc Mészáros Aladár.

**Transferare.** Majestatea Sa Regele a permis la cererea proprie transferarea reciprocă a judeului dela tribunalul reg. din loc Dr. Kovács László cu judele dela județul districtual reg. tot din loc Ludovic Domyán.

**Comitele suprem Fialca** — greu bolnav. Comitele nostru suprem, dl C. Fialca, care să bucură de stima și iubirea nu numai a orașului Lugoj, ci a comitatului întreg, s'a îmbolnăvit instantaneu. Sâmbătă adevădată petrecut pe soția D-Sale la o excursiune, și cu această ocaziune și dl comite a vânat în jurul Rafnei, și lă vânat a fost atacat de morb, începând deodată să verse sânge, și a trebuit să fie transportat la o casă de pădurari din apropiere, unde fu imediat chemat medicul de slab Dr. Dreisslaml.

Tot odată am primit vestea liniștitoare, că dl comite se simte acum mai bine, și peste 2—3 zile va putea părăsi patul.

Dorim din parte-ne grabnică însănătoșare.

**Comisiunea congregațională comitatensă** și-a ținut ședința ordinară lunară la 14 c. sub presidiul Comitelui-suprem Fialla. Comisiunea a luat la cunoștință rapoartele prezentate, și a rezolvat mai multe afaceri. În urma propunerii E. Pátyánszky, comisiunea a felicitat telegrafice pe ministrul de agricultură Darányi, din prilejul aniversării jubileului de 10 ani. Inspectorul școlar Juliu Berecz a raportat despre stările deplorabile ce domnesc în sânul școalelor de confesiune gr.-or. Între altele a spus că instruirea în limba maghiară este cu totul neglijată. Raportează apoi că a făcut pașii necesari pentru ca limba maghiară în școlile

Prin ceața tămâii dela morminte lumea vine mereu, și, când se începe slujba, bag seamă ce puțin încăpătoare este frumoasa noastră biserică, pentru oamenii cari vin să se întristeze la îndelung răbdătoarea patimă a Mântuitorului.

Când vine rândul prohodului, cântăreții tac, și în locul lor cântă cine simte mai multă sau mai puțină chemare. Nenea Nae, în strana stângă, mai greșește și o apucă așa „lumește“, par'car urcă pe Câmpșor la mal. Mai ales întorsurile nu prea îi vin repede; încolo glasul lui puternic face să se cutremure geamurile lunguiețe.

La ocolire, trecem printre rânduri de femei smerite cu capul plecat, și preotul urmează calea luminată de lumini multe, cântând nespuse de frumos jalea precuratei Fecioare: „dă-mi mie pe străinul care n'are unde să-și plece capul său“.

În mâinile celor bogăți se văd luminări groase, și unii le ridică chiar mai mult în sus, ca să fie luate în seamă, pe deasupra capetelor celorlalți.

Rar se ascultă slujba până la sfârșit cu așa deosebită evlavie ca în sfânta și marea zi de Vineri. Cazană care se citește în toate Duminecele și sărbătorile, cam pe la sfârșit, nu mai are ascultători. Dar acum este cea mai jalnică poveste, și lumea e luătoare-aminte, și mulți își șterg ochii înnecați în lacrimile credinții pentru nemărginita durere a Mamei care strigă cu inima zdrobită către

confesionale să fie propusă după planul de învățământ stabilit de ministru. Aceste dispoziții au fost luate la cunoștința de comisiune.

**Urmaș al patriarhului Brancovici,** a fost numit ca administrator metropolitan de M. Sa, episcopul de Buda, Lucian Bogdanovici, primind în același timp și titlul de consilier intim al M. Sale. Atât denumirea, cât și decorarea înseamnă că patriarh al sârbărilor va fi Bogdanovici.

**Concert.** Societatea Română de cântări și muzică în Caransebeș va aranja concert Duminecă în 20 Aprilie (3 Mai) a. c. Duminecă Tomii, în Sala hotelului Lichtneckert. Inceputul la orele 8<sup>1/2</sup> seara. Prețul de intrare: Rang I, primele două rânduri 3 cor., Rang II, următoarele patru rânduri 2 cor., Rang III, următoarele șase rânduri 1-50 cor., Loc de stat 1 cor. Biletele se pot cumpăra la Librăria diecezană și seara la cassă. Program: 1. Vidu: „Negruță“, cor mixt cu soli pentru sopran și tenor; 2. Tchaickosky; „Arie“ din opera Pique Dame“, executată de doamna P. T. A. Pascu; 3. Smetana: „Corul Plugarilor“ din opera „Mireasa vândută“ cor mixt cu acompaniament de pian; 4. Vidu: „Lugojana“ cor mixt; 5. Smetana: „Arie“ din opera „Mireasa vândută“, solo. 6. Petrella: „Târgul din Pompei“ din opera „Jone“ cor mixt cu acompaniament de orchestră.

**Avis.** Adunarea de constituire a reuniunii pentru înființarea unui „Sanatoriu“, din cauza unor piedeci nu se va ține în ziua destinată. Ținerea adunării va fi anunțată onor. public la timpul său.

**Emblemele țării pentru școalele populare** s'au espedat deja. Inspectorii școlari au fost făcuți atenți, de s'au pus la loc potrivit deasupra intrării principale.

crucea mântuitoare de păcat: „Vai, o fiul meu! Cum îți voi răbda îngroparea?“

Și până târziu, pe potecile către case asvârlite pe dealuri, se plimbă lumini sfințite de marea slujbă. Căinii latră mai potolit la trecători și giulgiul morții Mântuitorului răspândește pace în inimi și uitare de toate necazurile vieții.

Când eram eu copil, Sâmbătă seara, după ce ajutam lui nenea Stefan — Dumnezeu să'l ierte — la măturatul bisericii, coboram toaca de lemn din clopotniță, o atârnam de cireșul de lângă pod sau de brad, și tocăm până în crucea nopții în lumina focului la care stau alți copii. paznicii sfântului mormânt. Acum văd că s'a pierdut obiceiul, și nimic nu mai ține locul deniei, care s'a făcut în toată săptămâna.

Incep să cam piară vechile datine, și îngropăm odată cu ele și câte o parte din sufletul nostru.

Postul a ținut șapte săptămâni, și numai unii din uliță au dat prin dulce, s'au spurcat, cum se zice. Dacă n'ar fi apa bună aerul tare și o minunată croială a trupului cu mult mai multe chipuri și s'ar părea de ceară. Acum numai câte o femeie prea cucernică, din cele care fac crucile mari, izbindu-se cu mâna în creștetul capului, stă de parcă ar sufla-o vântul și abia poate da bunaziua pe drum cu glasul sfârșit de nemăncare. Una eră mai să moară când s'a impli-

**O hotărâre vrednică de laudă.** Preoții din tractul protopopesc al Mercurei au hotărât, că în fie-care Duminecă și sărbătoare vor ține școală cu adulții și analfabeții.

De ce nu se aduc astfel de hotărâri și în dieceza noastră? De ce nu se îngrijește referentul școlar să se ție cel puțin școală de repetiție?

**Grindină în Caransebeș.** Sărbătorile sf. Paști rom. cath. au fost conturbate prin o grindină, care a doua zi slobozindu-se peste orașul nostru și jur a nimicit florile așa că persice și mere abia că or fi.

**Exploatări silvanale.** Comunitatea de avere a fostului Regiment romano-banatic Nr. 13, [a ținut zilele teecute licitație, cu care ocaziune s'au vândut 1741 jugăre pădure de fag din hotarul Rusca și Feneș, și și 2000 jugăre din hotarul comunei Teregova.

Cu această ocaziune s'au făcut mai multe oferte, dintre cari comunitatea de avere a primit ofertele: Societății pentru industria de lemn din Caransebeș, pentru pădurea din Rusca-Feneș cu 265 cor. per jugăr, și a văd. Milch E. și Milch N. pentru pădurea din Teregova cu 218 cor. per jugăr, fiind aceste oferte mai favorabile.

**Bătaie stropită cu sânge.** Din Poiana-Mărul ni-se comunică, că într'un birt de acolo Vineri seara s'a iscat o ceartă între câțiva lucrători unguri, și între cinci lucrători români, cari lucrau la lemne la firma Winkler. Din ceartă a urmat bătaie, și pe câmpul de luptă Iacob Curia a rămas mort, iar Rocșorian Apatin și Ioan Ponariu din Feneș s'au ales cu câteva rane grave, tăieți fiind și ei de cuțite. Gendarmeria a deținut pe făptuitorii, cari și-au recunoscut fapta și i-au predat justiției.

nit oprirea postului. Nu mâncase săraca, nimic în vremea cât stă Domnul Hristos în mormânt. Acum un an, un om voinic, de altfel, a căzut din picioare la slujba Învierei. Pentru aceasta, sărbătoarea Paștelui e mai mult ziua de veselie pentru pântecelul acestor bieți oameni, cari ar putea și în alte feluri să-și arate tăria credinții.

La o zi așa de mare, fiecare sătean trebuie să-și facă ceva nou ca să aibă cu ce ieși în lume, și fetele mai ales muncesc toată noaptea. Împungălesc pânza, sau bat vătalele în războiu pentru a nu rămâne gătele neisprăvite. Și câte treburi nu mai sunt acum, până o sună clopotul pentru slujbă! Să lae copiii să le așeze hăinuțele, ca să fie gata pentru împrăștanie, să facă prinosul — orez cu lapte sau colarizi, sau un caș dulce — să înroșească ouă, să isprăvească de încondeit pe cele alese, și câte și mai câte.

Oameni mai după de lături vinde-cu-seară la biserică și stau pe la casele din uliță în așteptare.

După ce cântă cocoșii de miezul nopții vine preotul și face puțină slujbă înlăuntru. Când iese afară și vestește: „ziua Învierei; noroade să ne bucurăm“, trosnesc, ca la Bobotează, puști, să spună și celor cari n'au putut veni, bucuria cea nouă.

Mai în urmă fetele gătite cu hainele nouă și copii îmbrăcați curat ca, pentru o zi mare se grămădesc în curtea bisericii și asteaptă să

**Bestialitate fără pereche.** Nu de mult au murit între împrejurări foarte suspecte doi copii a unui zileri Fisch Imre. La câteva zile după înmormântare copii au fost exhumati și s'a constatat că copii au murit în urma unei forțe brachiale. Făcându-se interogator părinților, acestia au fasonat că din 26 copii câți au avut, pe 23 i-au omorât dinșii din cauza că sunt săraci și n'ar fi putut să-i susțină. Trei copii le trăesc. Bestialii părinți au fost deținuți și predați justiției.

**Resultatul asentărilor** din primăvara aceasta este următorul: In cercul Caransebeșului sub presidiul primarului dl Octavian Bordan, din 6—10 Aprilie, au fost supuși asentării 719 feciori. Dintre acestia 174 au fost asentați, adică 24<sup>2/10</sup> procente. Dintre cei asentați, 148 sunt împărțiți la contigutul recruților, ear pentru rezerva suplinitoare 16.

**Călărie de distanță la Caransebeș.** Ofițerii divisiunii Regimentului de artilerie din Lugoj, au întreprins săptămâna trecută sub conducerea majorului Schirza o partie de călărit de distanță până la Caransebeș.

Oficierii au parcurs distanța respectabilă de 92 kilometri într'o zi cu toate că drumul parcurs nu eră tocmai de laudă.

**Uragan teribil.** In ținutul dintre Segeș-Timișoara, în ziua de 22 c. a bătuit în uragan teribil. Acest uragan a fost atât de puternic, în cât pe linia Vâlcău-Mocriș și Vâlcău-Sân Nicolău mare, a scos din pământ toți pământii dela telegraf, ear în apropierea stațiunii Vâlcău a răsturnat 21 vagoane a unui tren de povară, trântindu-le de pe șine lângă dâlma cu roțile în sus.

**Turnul unei biserici răsturnat.** Uraganul puternic ce a bătuit peste Comuna Vâlcău, a scos pomi din rădăcini, ducându-i cu sine ca pe o peană. Coperișele de pe

le vie rândul să iea Paști. Lucru pentru care se plătește cu două ouă frumos încondeiate. Cei cari țin Paștele, mai dau o jumătate de pânăruș de vin, în timp ce cântăreții zic de la o strană la alta: „Cu trupul lui Hristos vă cuminecați.“

... Și cam așa petrecui două săptămâni în satul meu, la țară, unde, zilele erau luminoase și nopțile cădeau senine, mânănd vânturi de primăvară din depărtatele vârfuri albe, unde zarea este nemărginită și ochiul se desfată privind, când poale înfrunzite de pădure, când grădini cu flori albe, prin care se săvârșește taina rodirii însușite; unde omul vesel și rumen la față se înfrățește cu glia dătătoare de noroc; unde fetele gătite își iese în cale și își dau bunaziua uitându-se rușinoase cu ochii în pământ, și unde viața curge lină ca apa iazului, fără tresăriri de surprindere, fără zgomot asurzitor de lume grămădită; unde sunt zilele dulci ca umbra de vară, unde fac rândunelele horă în liniștea asfințitului, unde se înalță ciocărlanul în rotiri elegante, unde cântă cocoșii prelung pe garduri și unde răsună până departe șuietul jalnic al scocului morii, însoțind tainica melodie a nopții.

Pace bună și dragoste oamenilor dela noi.

I. Boteni.

nenumărate case le-a rupt și l-a purtat pe aripile-i puternice. În 22 c. d. a. la 4 oare uraganul a răsturnat turnul bisericii gr. or. române din Vălcan, care a căzut pe edificiul școlii. Mai multe persoane sunt rănite în urma acestei catastrofe grozave. Locuitorii au fugit din sat la câmp afară, de frică și numai târziu noaptea s'au întors în sat, când uraganul s'a mai liniștit.

**Caransebesul ca loc de viligiatură.** În orasul nostru s'a format un consorțiu a cărui scop este să edifice mai multe vile în cea mai frumoasă parte a Teușului, pentruca cu timpul să formeze o colonie plăcută pentru aceia cari caută vara loc de reculegere și odihnă. Luând în considerare aerul plin de ozon, clima, molatecă ce domnește întreaga vara la noi, — este speranța că ideea aceasta în curând se va realiza.

**Arderea teatrului din Reșița.** Localitatea, edificată în edificiul hotelului Panonia, Marția trecută a ars cu desăvârșire. Când s'a observat focul, atunci deja scena eră toată cuprinsă în flacări, așa că localizarea focului a fost imposibilă și pompierii n'au putut face altceva de cât să scape din flacări, ce mai putu fi scăpat. Paguba se urcă la suma de 24 mii coroane.

**Furt în Biserica din Rafna.** Ioan Pârnu a intrat în Biserica din Rafna prin spargere, și a furat de acolo banii și obiecte în preț de 50 cor. Criminalul a fost prins și predat justiției.

**Jăfuirea Bisericii din Răcășdia.** În Biserica din Răcășdia încă a pătruns un răufăcător, cu ajutorul unei chei false, și a furat de acolo 10 luminări, și 2 cor. bani. Și acesta fost prins și predat justiției.

**Feriți-vă de America,** căci acolo din ocnele de cărbuni s'a dat drumul la 250 de mii de muncitori. În Chicago sunt 75 mii într'o stare atât de tristă, încât nici cvartir n'au, ci stau ca vai de ei pe uliță. În St.-Louis sunt alți 50.000 muncitori fără lucru. Tulburările sângeroase sunt la ordinea zilei. După veștile scrise de ziarele din America, numărul muncitorilor fără lucru se urcă la 2 milioane.

**Mină nouă de fer în Caraș-Severin.** În comuna Delinești s'a descoperit o vână puternică de quarț de fier. Săpările s'au și început și se va face și o cale ferată între Sacul și Delinești, spre a să transporta metalul la topitoarele din Reșița.

**Tren pe valea Nerei.** Săptămâna trecută s'a prezentat o comisiune din Sasca, Biserica Albă, și Bozovici, la miniștri Werkerle și Kosuth, ca să ceară facerea unui tren pe valea Nerei. Miniștri aprobă planul acesta, pertractările s'or început, și este speranță, că nu peste mult dorința deputațiunei se va și realiza.

**Băile Herculane și Marila în pericol.** Aceste două locuri de cură erau amenințate ca să-și peardă cea mai frumoasă podoabă a lor, pădurile de brad. O insectă eră cauza că brazii începeau să se usuce. Făcându-se raport la ministerul de agricultură despre acest pericol, acesta a votat magistrului silvanal Ladislau Lipcsey 10.000 cor. pentru ca să se pustiască cuiburile cu ouă (tocmai ca la omizi) a acestor insecte. De pe la mijlocul lui Faur numitul magistrul silvanal lucră

la nimicirea acestor gândaci, cu câte 200 lucrători pe zi. Trei mii de jugăre sunt pe deplin curățite și astfel periclu este înlăturat.

**Omor în Visag** pentru o brazdă de de pământ. Juon Jovan și Juon Sfârcoci, din Visag în 16 c. s'au certat la un pământ pentru slog. Fiecare susținea că este a lui limba de pământ pentru care s'a iscat cearta, și nevoind nici unul să cedeze, în furia cerței Juon Jovan, a lovit cu un par în cap pe Sfârcoci, care în urma torturei primite a murit încă în aceia zi la 11 oare noaptea, în spitalul din Lugoj unde l-au dus rudele.

**Întru memoria lui Ciprian Porumbescu.** 25 de ani vor fi în 6 lunie n. decând mult talentatul compositor român Ciprian Porumbescu își doarme somnul cel vecinic în cimiterul modest din comuna Stapca (Bucovina). Ziua aceasta ăst an se va prăsnui cu un parastas și ridicarea unui monument la mormânt.

**Munte vărsător de foc.** La San-Felice în Guatemala (America de miază-zi), a erupt un Vulcan, vărsând un uriaș râu de lavă împrejurul său. Locuitorii satelor delă poalele muntelui au putut să-și mântue la timp viața.

**Ofițer român distins.** Dl Emil Cosmuța, locotenent în batalionul 2 de pioniri, staționat în Alba-Iulia, a fost decorat cu medalia „Signum laudis“ pentru eminentele prestațiuni aduse trupelor tehnice.

Aceasta este a treia decorație dată dlui Cosmuța, care a mai fost decorat cu ordul „Ernestin“ al casei ducilor de Saxa-Coburg, iar din partea M. Sale cu medalia de aur pentru merite militare, în urma unui curaj extraordinar dovedit cu ocaziunea unor inundații mari.

**Catedră pentru ziariști.** La universitățile din Rusia. Cu anul viitor se va înființa la toate universitățile din Rusia o catedră pentru aceia cari voesc să facă ziariști.

**Șase zile în mormânt.** Într'un sat din India s'a întâmplat că un ind și a îngropat femeia de vie. La șase zile după ce a fost înmormântată femeia, un păstor trecuse cu ciurda pe locul acela, un bou păscând a dat cu botul pământ la o parte, și atunci eși din pământ un picior. Atunci povstorul desgropă întreg corpul, care eră al nefericitei femei și care prin minune Dumnezească a trăit șase zile în mormânt. A fost dusă la spital, unde a mai trăit 12 zile și apoi muri. Brutalul soț a fost osândit.

**Frică după moarte.** În America în anii din urmă, niște răufăcători necunoscuți au furat din cimiterie cadavreje a 27 oameni bogăți și numai după ce au primit sume considerabile delă familiile celor răposați le-a estradat îndvrăt. Russel Sage un milionar american de curând mort temându-se de soarta aceasta, a lăsat cu grai viu, ca corpul său să-l pună într'un sicriu de oțel, și să-i pună un astfel de lăcat pe care să nu-l poată deschide nimeni. Sicriul s'a gătat și cântărește 3000 de kilograme, și este legat în peste douăzeci de locuri de o placă de oțel care se află în fundamentul boltei. Afară de aceasta sicriul este provăzut cu un curent electric, care la moment dă de știre păzitorului cimiterului îndată ce să atinge cineva de sicriu.

**Apa minerală Phönex de Buziaș,** încă pe timpul Romanilor să bucură de un renume universal, în urma efectului ei vindicător și gustului aromatic și răcoritor. Acum proprietarul Iakob Muschong a luat în administrare proprie băile, și cu pricepere extraordinară, precum și cu jertfe mari să trudește ca să facă cu puțință să se folosească ori și cine de această minunată apă lecuitoare. Cei mai renumiți profesori au recunoscu că „Apele minerale Phönix de Buziaș sunt cele mai bune pentru bolile de rinichi, și de beșică, devenite cronice. Este tot odată cea mai excelentă apă de masă, având o aromă plăcută și gust puțin acru. În fine este una din cele mai bune ape contra morburilor epidemice.

## Doi frați.

Nicolae și Paul Palkovich au fost doi frați, au fost, fiindcă zilele trecute cu câte un glonț de revolver și-au stors amândoi viața.

Și unul și celalalt în tinără vârstă au ajuns maiori în statul major al armatei. Înaintarea lor a mers foarte iute.

Erau frați gemeni. Cu notele cele mai bune au isprăvit școlile medii. Deodată au intrat pe cariera militară, deodată au mers la școala de război și au fost totdeauna împreune la regimente, iar mai apoi în statul major.

Pretutindenea erau iubiți și stimați cei doi frați, cari la vorbă, la față, la umblet par'că erau rupți unul din altul. Toate năcazurile și bucuriile le suportau deopotrivă nedespărțiți frați, cari și'n moarte fură nedespărțiți.

Se încurcaseră adecă în timpul din urmă rău în cele materiale. Nu duceau, cine știe ce viață pompoasă, nu jucau cărți, nu beau. Dar totuși cheltuiau mai mult, decât le îngăduia leafa. În scurtă vreme se cufundară în datorii, fiindcă rangul lor social pretindea lucsul și societatea nu te întrebă, de ai, or nu.

Și apoi mai giraseră unor camerazi de arme, cari cambii se năpustiră cu furia de plată asupra lor. În timpul din urmă le era cu anevoie să mai ducă greul datoriei.

Un prietin al familiei le subscrise două cambii mari, cu cari să se mai reguleze. Dar își dădură ambii *cuvântul de onoare*, că vor plăti la scadență cambiile.

Scadența se apropia cu față înspăimântătoare. Și mijlocul de a scăpa pentru o clipă par'că licări înaintea lor. Unul din ei era să se căsătorească cu fata unui fabricant bogat. Dar fratele iubitor ceru, ca viitorul socru să plătească și datoriile frate-său. Socrul nu să învoi și din căsătorie nu fă nimic.

. . . Incercară să prelungiască scadența cambiilor, încercară, ca girantul să-i deslege de promisiunea, ce o făcuseră. Pretutindenea însă ușile se încuiară naintea rugămintei lor.

. . . După concepția soldătiască le mai rămânea numai moartea onorifică. Într'o sară deci în acelaș timp două gloanțe stinge viața celor doi frați, zdrobind în mijlocul lor două cariere strălucite.

Judece acum fiecare după felul său!

## ECONOMIE

## Izvoare noue de câștig.

Primăvara este aci și deodată cu sosirea ei s'a început și lucrul câmpului.

Plugarul harnic să apucă de lucru și începând de acum, toată vara de-a lungul lucră cu puteri încordate, ca toamna să-și poate aduna roadele ostelii sale.

Și cu toate aceste de multe ori să întâmplă, că nefiind anul priincios, roada pământului nu este îndestulătoare, așa că bietul econom cu cecece a strâns toamna, abia poate să-și ție traiul cu căsenii lui și cu vitele ce le are, fără ca să poată da față cu celelalte trebuințe, față de stat, față de comună, biserică și școală și multe altele.

La noi un an rău pentru bucatele ce le prășim, este o adevărată nenorocire, care bagă în datorii pe bietul econom, sau îl slăbește din puteri, așa că sărăcia îi bate la ușă.

Nu suntem popor lenș, dimpotrică muncim din greu, dar dacă totuș nu putem înainta pe terenul economic și nu avem așa câștiguri, cum ar trebui să avem, pricina de frunte este, că nu ținem pas cu progresele economice, ce au făcut alte popoare, că, afară de puține ținuturi, lucrăm pământul tot așa, cum l-au lucrat strămoșii noștri, când erau alte vremuri.

Acest lucru ar trebui să se schimbe și cu deosebire fruntașii, preoții, învățătorii și alți fruntași de pe sate ar trebui să dea pilde de urmat în privința aceasta.

De altă parte, pe lângă ramurile de frunte ale plugăritului, cum este prăsirea bucatelor (cerealelor) obicinuite la noi, ar fi timpul să începem a ne folosi odată și de ramurile lăturalnice ale economiei, cari asigură economului câștiguri bune.

Și câte nu sunt de aceste, cari la noi unele sunt cunoscute abia din auzite.

Un ram însemnat economic, care stă alături de prăsirea bucatelor, este creșterea vitelor. Fiecare econom știe însemnătatea creșterii vitelor, știe că vitele — afară de cele întrebuințate la lucru — sunt un bun isvor de câștig. De aceea ținem de prisos a mai lungi aci vorba despre treaba aceasta. Am amintit-o însă, ca să îndemnăm din nou pe economii noștri la aceasta, fiindcă în vremea din urmă a cam decăzut creșterea vitelor în urma înpușării pășunilor. Trebuie însă să ne facem pășuni, să ne îngrijim de nutrețuri bune și de soiuri alese de vite, căci numai așa putem să avem un isvor bun de venit.

Un bun și însemnat ram de câștig al economului este prăsirea galițelor. Până mai bine de curând — și la noi și acuma — economul pune puțin preț pe galițe. Părerea eră și este, că creșterea galițelor e treaba femeilor, ca să mai aibă la casă câte un ou, două. Dar trebuie să știm, că

lucrul nu e tocmai așa. Pentru-că statistica țării ne arată că esportul (adecă vânzarea în afară de țară) de galițe face pe an 62 milioane de cor., pe când cai s'au dus afară în preț de 13 milioane, porci 52 mil. și oi 20 milioane. Numerele aceste ne arată, că prăsirea galițelor să plătește. Puțini din oamenii noștri o simt aceasta, adecă aceia, cari locuiesc în apropierea orașelor. Aceștia sau mai bine zis, femeile lor vând galițe cu prețuri bune în orașe. Dar dacă am prăsi în măsură mai mare galițe, dacă am crește soiuri bune, ar veni la noi acasă neguțătorii, după galițe, cum vin acuma după oue pe satele noastre.

Un alt mijloc de venit este prăsirea vermilor de mătase, cu care noi ne cuprindem puțin.

Alte popoare, bună oară Italienii, fac mare câștiguri din acest ram economic. La noi să face în întreaga Ungarie un câștig abia de 4 milioane de cor. Poporul nostru să ocupă puțin cu acest ram, cu toate că cultivarea lui e împreună cu bune câștiguri.

Prin bănat sunt unii Rumâni, cari fac prăsirea vermilor de mătase.

Un alt ram este albinăritul, care pe lângă puțină muncă și puține cheltueli, e de mare folos. Avem cărți scrise despre albinărit, dar nu știm pentru-ce Români noștri au cam părăsit acest ram de economie.

Mai trebuie apoi să amintim, ca un câștig lateral economic, și adunarea de plante sau de ierburi de leac. Unii, cari vor ceti acest lucru, vor ride sub musteață, vor zice, că din lucruri de aceste nu trăiește nimeni. E adevărat, că nu trăește, dar un câștig bun lateral, care aduce bani, e și acesta. Iată d. p. că la Ruteni s'au adunat ierburi de aceste anul trecut în preț de 6732 cor. și cine le-a adunat? Nu brațele vâjnoase, cari trebuie să sape, să secere și să ducă cormanul plugului, ci bătrâni și copii, cari și așa își perdeau vremea de geaba.

Despre acest lucru și preste tot despre ramurile economice laterale vom mai scrie.

„F. P.“

## GLOSE.

Soarele cald, binefăcător al primăverii a sosit. Intreg orașul e par'că scaldat în o mare aurie de raze dulci. Toată lumea admiră măreața frumșețe a naturii, care se descoperă în toată a ei splendoare. Poetul, or artistul numai veselie ar putea reținea din natură.

Forfotește lumea de toalete pe mititelul nostru corso. Dar printre atâta vioiciune bat la ochi niște persoane posomorâte, cu capul în pământ.

Explicarea poate fi numai epică. Amintirile trecutului copleșesc chiar și cele mai intensive impresii din prezent.

\* \* \*

Primăvara se deșteaptă în om iubirea de natură. Dreptacea primăvara

se plimbă lumea mai mult . . . . . dar afară în natără.

. . . Tocmai de aceea îți vine curios, când oarecineva primăvară bate cu aceeaș stăruință, cu acelaș entuziasm aceeaș cărare.

Credeți doar, că e vorba de calea, ce duce la oficiu?

\* \* \*

Fiecină se bucură de primăvară, care-și are farmecul său ziua, dar nu mai puțin noaptea, când atât de ademenitor te cheamă luna afară.

. . . La noi se zice, că în deosebi societatea electrică se bucură, fiindcă are concursul lunei.

\* \* \*

Sinodul din acest an, ce se va începe la Dumineca Tomei, va avea să rezolve chestii însemnate . . .

— Bine, că e mai nainte *săptămâna luminată*, zise cineva.

— Și altă dată a fost, răspunse un al doilea.

— Dar acum nainte de săptămâna luminată chestiile le-a luminat deja ordinațiunea ministerială.

Prin urmare vom putea avea un sinod *luminat*.

\* \* \*

Primăvara e foarte provizorică o vreme bună. Mai provizorică e numai chestia preparandiei din loc tot cu profesori provizori. Se spune, că toți patru discută problema: *a fi, or a nu fi*.

\* \* \*

Se plânge de multe-ori lumea, că orașul nostru e monoton.

De ai face însă statistică călătoriilor de sărbători, ai ajunge la convingere contrară.

\* \* \*

De linia nouă ferată mai mult se vor bucura . . . băncile. Doar trenul le poate aduce și de mai departe mai mulți clienți.

ad Nr. 1206/1908.

## Publicațiune.

*Comunitatea de avere a fostului regiment confinar romano-banatic Nr. 13, predă pe calea ofertelor la industriașii din loc prevederea cu uniformă de vară a elevilor dela gimnaziul superior de stat din loc cari se află în internat.*

*Acei industriași din loc, cari voesc a primi uniformarea în execuțiune au se înainteze ofertele lor închise mai târziu până la 30 Aprilie a. c. 5 oare d. a. Comitetului Comunității de avere, unde se pot vedea și condițiunile mai de aproape.*

*Ofertele, care incurg după termenul indicat sau se abat dela condițiunile staverite nu se iau în considerare.*

Caransebeș, 24 Aprilie 1908.

Comitetul Comunității de avere.



## Publicațiune.

Ministrul de comerț cu ordinațiunea de sub Nrul 4479/908 la 13 April 1908, a dispus și permis pardosirea cu peatră a drumului de țară dintre Lugoj—Orșova și anume raionul orașului Caransebeș în lungime de 42.3—44.1 km.

Pentru pardosire s'au pregătit trei oferte alternative:

1. Pardoseală cyclop patrată și semi-pătrată, cu spese de 92.290 cor. 65 f.
2. Cu pardoseală de asphalt . . . . 87.708 cor. 21 f.
3. Pardoseala cu petri pătrate mici . . . 81.576 cor. 40 f.

Pentru asigurarea efeptuierii lucrările amintite mai sus să scris concurs pentru ținerea licitațiunei minuende, care să va țineă 23 Mai 1908 la 11 oare a. m. în oficiul de arhitectură din Lugoj.

Să provoacă deci toți aceia cari voesc să o ia în întreprindere executarea lucrărilor de mai sus, să-și înainteze

Ofertele dimpreună cu preliminarul de spese și 5% pentru vadiu, până la 10 ore a. m. în ziua amintită mai sus, cu atât mai sigur, căci ofertele înaintate mai târziu nu se vor lua în considerațiune.

Vadiul de 5% să poate depune și în numerar, cu ofertul de odată, sau să poate depune la perceptorat lângă ofert documentul, sau quita cu care să dovedește depunerea vadiului.

Lugoj, la 18 Aprilie 1908.

Oficiul de Arhitectură reg. ung.

## Loc deschis\*).

### Răspuns lămurit.

„Frumos e omul Doamne, când omul este om iară nu. . . . . piatră“.

S'a făcut „Raport“ în ziarul „Severinul“ că pe lângă celelalte comune și în frunțașă comună Mehadica s'au organizat alegătorii în partid const. iar despre discursul ședinței și alegerea membrilor ei s'a scris în detali. Au participat la aceea ședință oameni de toată pânura, între ei și economul Simeon Draghici, despre care nu ne mirăm, că a scris și el „Raportul“ apărut în „Pop. Rom“ căci e fapt eclatant, cine are puțină carte, și precepere puțină, a fost la ședință — ca urlător — și măestrul de colaci Pavel Ghimboșa.

În nrul 10 al „Pop. Rom.“ a apărut un articol scris — nu concipiat — de dl colăcar, în care zice că: „dl învățător Mihai Cristescu, când a deschis ședința nu le-a vorbit despre partid const. nimic, ci despre unele poiene de pășunat, târg de săptămână

etc.“ a le căpăta prin binevoitorul sprigin al dlui deputat Constantin Burdea. Că nu e evedărată afirmarea, mă provoc la cuvântul de deschidere al preș. M. Cristescu și la declarațiunea scrisă de alegători. Facă bine dl P. Gimboșa și nu afirme mofturi, cari numai de om cu caracter nu pot fi pronunțate, deci: *O minciună la raboș.*

Că dl P. G. în înțelesul strict al cuvântului nu știe de sine și de cele ce alții îi concepiază, voi dovedi, că știe face la colaci aceea da, dar de concipiat... ca cloța.

Inconștiența dânsului e vădită, când zice că nu s'a format nici un fel de partid în ședința din Februarie a. c. — ce s'a raportat și dlui protopretore al Teregovei — pentru ce dar mă numești notar al partidului constituțional în raportul scris de D-Ta?

*A doua minciună la raboș.*

Pentru ce numești pe dl învățător M. Cristescu de președinte al partidului constituțional?

*Și a treia la răvaș.*

Că nu vei și însemnează cuvântul „organizare de partid constituțional“. O cred, însă să știi căci aceea nu e colac de mâncare ori plăcintă cu brânză, ci e consolidarea celor cu ochi și cap sănătos într'un mănunchiu, într'un simț cu președintele ce-i conduce, iar dacă interesul comun cere au să se sprijinească pe ei reciproc, de aceea e vorba, și nu de colacii D-Tale. Se vede, că nu ai știut dicta iar conceplistul, nu te-au priceput ci fie cum ar fi, subscrii. Fi fălos, căci ai dictat o minciună triunghulară, iar conceplistul și-a pus coarne, că nu ai știut, ce subscrii și-o cred, dar nu am ce-ți face dacă-ți lipsește ceva.... adevă școala, ce nobilizează inimile. Dle Gimboșă! Poftește la ce zici că nu-l cunoști — Petru Murariu — adjutantul dlui comerciant Cornel Bercian, care cu credință servește timp de 4 pe domnul său, dela acela să înveți finețe și caractere constante, a cărui judecată întrece ori-și-ce capacitate de ale unui pitariu, îndeosebi de-ale D-Tale.

Cu toate că ataci pe Ilustritatea Sa, totuși sperăm că dânsul ca păstor bun, pentru o oaie rătăcită, plină de călbează și amețită nu va părăsi pe cele 99 oi blânde și sănătoase.

Te doare dle Ghimboșă căci is învățător la Mehadica — așa te plângi în articol — prin protecția dlui — cum zici — îngâmfatului de Bercian și a lui (Burdea). Apoi crede-mă, de ai avea puțin simț, nu ai adresa pe un Ilustru astfel, iar dl Bercian e mândru, căci îl asemeni cu dl deputat Burdea.

Se vede dubiositatea prin ce îți dai un atestat de paupertate spirituală.

Te doare că nu-ți poți face mendrele cum voești, căci is și eu aici, apoi drept ai! Dar una să o ști căci: Cârpanul știe lupta, dar nu și a se teme pentru că e nutrit cu foc și nu cu fum, înseamnă-țio!!

Pentru purul adevăr semnăm:

Cornel Bercian, comerciant, membru al com. de avere, membru în congregațiunea comitatului Severin. George Usonescu, învățător.

\* \* \*

### Faptele vorbesc.

Bunul popor dela sate fiind espus la năcașuri și neajunsuri trăește între foarte grele împrejurări așa că de multe ori în lipsuri și

nevoi bietul om și-ar ridică glasul către cineva, pentru că să-i dea un sfat bun sau să-l ajute, dacă ar avea către cine. Până acum nu ne prea puteam lăuda, că în caz de lipsă aveam către cine să ne întoarcem și că are cine să ne ajute la rău. Acum însă putem mări pe a tot puternicul Dzeu, care ne-a dăruit cu un bărbat, care nu numai cu cuvinte frumoase și sfaturi bune, ci având o inimă nobilă și bună și prin fapte măritoare, arată că întru adevăr își iubește pe poporul.

Acest bărbat este Ilustritatea Sa Domnul Constantin Burdia ale cărui fapte bune și până acum le-au simțit grănicerii.

Văzând Domnul Burdia, că în anul trecut a fost o recoltă atât de slabă pentru economi. încât abia își mai putea bietul sătean asigura existența traiului, ca un adevărat fiu al neamului românesc în timpul greu nu-și uită de ai sei, ci prin nizuința sa stăruind a intervenit la Guvern ca comunele lipsite să primească dela stat ajutor în bucate, ceea ce bunul Guvern a și dăruit comunelor din graniță. Așa și comuna Berza a primit 8000 kg. cucuruz și 3000 kg. erumperi, ceea ce pentru sârmanii locuitori fu un mare ajutor. Pentru această binefacere nu putem trece cu vederea, ca în numele tuturor locuitorilor de aici să aducem și pe cale publică mulțumire și laudă Ilustrisimului Domn Constantin Burdia, care în timpul cel mai greu își aduse aminte de ai sei și le dete mâna de ajutor.

Primească Domnul Burdia pentru acest fapt nobil încrederea și mulțumirea din partea comunei Bôrza.

Tot odată ne aducem aminte și de acea că și locuitorii noștri păstrează în inimile lor iubire și dragoste pe seama Domnului Burdia ceea ce și putură exprima în 22 Martie a. c. fiind adunați în număr foarte mare în școala comunala, s'au organizat într'un partid constituțional, voind să arate, că sunt destul de tare în credința lor, iar voind a rămânea pentru totdeauna credincioși Domnului Burdia, i-au votat cu toții deplină încredere.

În urmă rugăm pe bunul Dumnezeu, ca să-și trimită și mai departe darul său peste binefăcătorul și purtătorul nostru Domnul Const. Burdia, spre a-l învrednici și în viitor spre astfel de fapte bune.

Mai mulți alegători (Bârza).

\*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta nu ia răspundere redacțiunea.

## HIGIENA

(Continuare și sfârșit)

Din rezultatele nenumăratelor secționări cu mare precauțiune, s'a constatat, că rari de tot sunt oamenii aceia, în a căror corp, germenii ofitei să nu fie pricinuit inbolnăviri, și s'a adevărit și aceia, că la o a treia parte a ființelor examinate, afecțiunea începătoare s'a și vindecat și numai locul i-a rămas.

Cum trebuie să ne apărăm în potriiva ofitei?

Fiecare trebuie să fie în curat cu aceia, că ofica este molipsitoare (lipicioasă) și că este un morb foarte periculos. Dintre toate morburile molipsitoare, cei mai mulți oameni mor de ofică. Ofica amenință necontentit, însă cu precauțiune să poate evita. (incunjura.)

Mai presus de toate trebuie să ne ferim copii de infectare. Copii totdeauna trebuiesc

ținuți curați, și nutriți bine, îndeosebi cu lapte mult. Trebuie lăsați des în aer liber, și îmbrăcați după cum este timpul, și numai în acele locuri trebuie lăsați să se joace pe pământ, unde știm că acel loc nu este infectat de scuipatul celor ofticoși. Copii trebuie scăldați des, și înainte de mâncare în totdeauna spălați. Trebuie desvâțați să nu-și bage mâna în gură.

*Copii trebuie scutiți de sărutatul străinilor.* Copii cari merg la școală trebuie instruiți, să nu să sarute cu conșcolarii lor, și nimic să nu primească dela dânșii. Când vin dela școală să se spele, și să-și curețe hainele și cărțile.

Pentru adulți (cei crescuți) lucrul principal este alegerea ocupațiunii lor potrivite. Pentru cei mai slabi să li se dea posibil astfel de ocupațiuni, cari nu sunt obositoare de tot pentru corp, și să fie în aer liber. Fetele mai debile nu este permis a le mărita tinere de tot.

Locul cel mai priincios al officei este locuința necurată și neaerisată. Locuința trebuie foarte des aerisată, și toate mobilele, hainele de pat, perdelele, îmbrăcămintea, păreții și îndeosebi podelele trebuie ținute curat.

*Pe pământ, sau pe podele nici când nu-i permis a scuipa.* Beția, și consumarea beuturilor spirtuoase peste măsură, sunt puternici prietini ajutători ai officei. Cel ce consumă multă beătură spirtuoasă, acela de regulă mănca puțin, fiindu-i stricate organele de mistuire. Nutrimântul insuficient nu dă puterea necezară corpului, și prin urmare germenii officei foarte ușor să încuibă în corpul devenit slab. Spirtul însă atacă nu numai stomacul, ci ori și care parte a corpului, și așa apoi întreg organismul perde capacitatea de rezistență, și nu este capabil să omoară germenii întrați în corp.

Trebuie să avem mare precauțiune, că nutrimentul să nu fie infectat. Nu este permis a mânca poame nespălate. Pânea dela brutar, totdeauna trebuie curățită de coajă.

*Totdeauna înainte de masă să ne spălăm mâinile.* Dacă locuim împreună cu o persoană atacată de oftică, să avem deosebită grijă ca bolnavul să nu scuipe nici pe pământ și nici pe podele, și nici în batistă, și dacă tușește atunci să-și țină batista aproape de gură, și să nu sarute pe nime.

*Pentru cei bolnavi să aquirăm scuipătoare portative, și numai în acelea să scuipe,* și scuipatul apoi, trebuie aruncat într'un astfel de loc, de unde să nu mai poată ajunge în aer, pentru că dacă este aruncat în aer liber, acolo să uscă, și apoi vântul, sau măturând să ridică în aer, și astfel ajunge în plumânile omului.

*Germenii (atomii) din scuipatul unui ofticos, trăesc ani de-a-rândul în colb, în haine, și peste tot locul unde nu străbate soarele.* Arșița soarelui omoară germenii tuberculozei în decurs de câteva oare.

De respirația bolnavului nu trebuie să ne ferim, căci germenii nu părăsesc plumânile în urma respirației, ci numai umezeala scuipatului aduce cu sine germenii.

Oflica nu să poate vindeca cu medicamente, căci nu sau descoperit până acuma astfel de medicamente, cari să omoară germenii officei, și să nu strice bolnavului.

#### Vindecarea officei.

*Oflica pe lângă un trai regulat să vindecă de sine.*

Fiecare avem datorința că îndată ce observăm și cea mai neînsemnată îmbolnăvire, negreșit să ne adresăm medicului, spre a afla că nu cumva germenii officei e cauza îmbolnăvirii?

Cel atacat de oftică, la început de regulă nu voește să creadă că el suferă de oftică, și chiar și atunci când zi de zi slăbește și tot într'una tușește și scuipă, și atunci tot de acea credință este, că el suferă de catar de plămâni. Pe cel atacat de regulă și aparținătorii sei, tot într'una îl asigură despre aceea, că morbul este trecător, și din tandrență (gentileță ori gingășie) lasă pe bolnav în acesstă credință lui binevenită, care apoi îl poate costa viața.

Cel atacat de oftică, trebuie convins, că este bolnav serios, și că el însuși trebuie să facă tot posibilul ca să țină acele reguli de trai, cari omor germenii morbului. Trebuie să știe cari sunt acele datorințe pe cari trebuie să le îplinească atât în interesul seu propriu, cât și în interesul pentru viața altuia, și trebuie să știe că ținând regulile de traiu prescrise lui își mântue viața.

*Trebuințele principale și cura la care trebuie supus bolnavul deja la începutul îmbolnăvirii, fără de cari nu există vindecare, este următoarea:*

Bolnavul trebuie imediat așezat în relații igienice bune. Trebuie ținut de el departe tot ce poate avea înriurință păgubitoare asupra plămânilor.

Trebuie să umble în locuri scutite de colb, în aer curat și luminos. Corpul, vestimintele, tăcâmurile, locuința și patul trebuie stabil ținute curat, și locuința aerisată cât de des.

Trebuie păzit de răceală, de băuturi spirtuoase și de a-și strica stomacul.

Trebuie hrănit cu mâncări nutritoare ca să se întărească.

Aceste reguli trebuie și bolnavul să le cunoască, și trebuie constrâns ca să le urmeze strict, și să le aibe în fiecare clipă în vedere.

Bolnavul se poate vindeca și acasă, dacă ține cu strictețe condițiile regulilor de vindecare, și dacă stă sub supraveghere medicală conștiincioasă.

La bolnavi de regulă lipsește tăria necesară a voinței, pentru ca să schimbe ordinea obișnuită a traiului, drept aceea membrii familiei trebuie să fie cu grijă asupra purtării bolnavului.

#### Cum se vindecă mai sigur oftica?

Bolnavii atacați de oftică mai cu siguranță să vindecă în sanatoriile edificate și aranjate anume pentru acest scop. În sanatorii se află toate condițiile trebuincioase. Edificiu corespunzător, chilii largi și luminoase, promenade, odhină în aer liber, nu-

trimânt regulat, liniște absolută, băi, curățenie strălucitoare, și îngrijire medicală stabilă și conștiincioasă.

Durere însă, că în țară la noi nu sunt decât două sanatorii de aceste, și anume: „Sanatorul Elisabeta“ în pădurea dela Budahesz, și „Sanatorul Iosif“ în Gyula. Acest din urmă s'a edificat de „Reuniunea sanitară principele regal Iosif“, numai din contribuiri publice.

„Sanatoriul Iosif“ și-a început activitatea sa binecuvântată în luna Iunie 1907, și susține 100 bolnavi, dintre cari cea mai mare parte sunt lipsiți de avere, și sunt împărțâși de tratament gratis, fără considerație la religie ori naționalitate. Aceia cari dispun de avere plătesc 4, 6 și 8 cor. pe zi.

Cu ajutorul bunului Dumnezeu, și cu sprijinul oamenilor mariminoși va veni timpul când partea cea mai mare a celor atacați de oftică își vor căuta vindecare în sanatorii.

Să sprijinim deci reuniunea sanatoriilor. Acela care sprijinește nu numai că îplinește o faptă de umanitate, față de semenii și un lucru plăcut lui Dumnezeu, ci exercită totodată și un scut însuși lui, pentrucă nu este nime scutit de acest morb pustiitor al omenimei, și a se apăra în potriva acestui pericol grozav, este și datorința fiecăruia.

În reuniune poate intra fiecine:

- 1, ca membru fondator și ereditar pentru un pat cu o fundațiune de 10.000 cor.
- 2, ca membru fondator, cu o contribuție de 2000 cor.
- 3, ca membru părtinitor cu o contribuție de 100 cor.
- 4, ca membru ordinar cu o taxă anuală de 4 cor.
- 5, ca membru extraordinar cu o taxă anuală de 2 cor.

## PARTEA LITERARĂ.

### I V A N U Ș C A.

— Sfârșit. —

— Dar de ce nu întri nici-odată în casa noastră? — face într'o zi Ivanușca, lăsând din mână cuțitul, cu care săpă o groapă pentru aruncat nucile.

Cum stătea jos lângă mine, plecat, ridică fața, uitându-se la mine cu nevinovăție, întrebător. Iar eu, cu ochii la ce făcea el, răspund pe negândite:

— E prea întunec la voi, mi-i frică.

După o pauză, Ivanușca surâse, fără să-și iea ochii de la mine.

— Nu știi ce ceasornic a făcut tata? A făcut un ceasornic de lemn.

— Cu toate roatele de lemn?

— Cu roate de lemn, cu ace de lemn și cu două paseri de lemn, care cântă toată ziua.

— Atunci dacă sânt de lemn — zboară?

— Nu zboară.

— Dar noaptea cântă?

— Noaptea nu cântă.

**MOBILE** de tot felul, mare asortiment cu prețuri moderate  
se află la **George Frohnmeier, măsar**

DEPOSIT:

Caransebes, Str. 908.  
în Casa Diecezana

Mă gândiam și mă răsgândiam, să mă duc la ei să văd ceasul sau să nu mă duc! Ce e de făcut?

M'aș fi dus poate, dacă n'aș fi auzit șoptindu-se atâtea vorbe misterioase despre dâșii.

Mi se părea că, dacă aș intra în casa lor, Duhul spaimei s'ar ridica de-odată în fața mea, drept țintindu-și privirea la mine și întinzând mâinile să mă apuce de gât.

Știam de legea lor rătăcită, știam, că bătrânul singur își botează copiii, căci el li este popa și la botez și la înmormântare. Dar ceia ce văzusem singur cu ochii mei, era deajuns să mă umple de groază.

Într'un amurg, pe o vreme furtunoasă când norii negri atârnav grei, prea aproape, plin de tunete și de trăsnete, de plesneau, ca o piele prea mult umflată, — pe o așa vreme în urletul furtunii, în lumina roșietică și stinsă a fulgerelor, am văzut pe bătrânul, pe ereticul Efimov, pe culmea dealului, cu părul vâlvoiu, cu mâinile în sus, strângând în depărtări:

— Manoila, Manoila, Manoila!

Acum înțeleg prea bine că poate, strigă pe cineva din ai lor rătăcit cu iepele; atunci însă mi s'a părut că strigă așa, ca să adune nourii.

Dar ceasul de lemn nu puteam să-l uit.

Peste noapte am visat un ceasornic mare, și parcă ceasornicul acela mare era soarele, și avea o coadă lungă, de foc, o limbă, care bătea încoace și încolo pe deasupra copacilor, iar la mijloc avea două ace și arătau ceasurilor.

Ivanușca însă, șiret, știa el, de ce-mi spunea de ceas de lemn.

A doua zi, cum mă vede:

— Azi cele două pasări de lemn au început să cânte și mai frumos.

Mă scurma la inimă; fie ce-o fi, trebuie să le văd și eu.

Când am intrat la ei în casă, curios peste măsură să văd și eu ceasul fermecat, cu două pasări de lemn care cântă, mi s'a părut că am piciorul în gol și că alunec într'o prăpastie.

Un miros pătrunzător făcea parcă aerul greu, de mă luptam în el ca într'o apă.

Ivanușca, rămas în urmă, îndată ce am intrat, m'a lăsat singur și a frânt ușa, înclinându-mă pe din afară.

L-am auzit chicotind ca un pui de drac și l-am văzut la ferești.

De odată în casă mi s'a întunecat. Ivanușca de afară lăsase peste geamuri oblonul de lemn, și pe urmă dă fuga și lasă în jos celalt oblon. Am rămas singur pe întunec în casa spaimei.

Ce are să se întâmple cu mine acum?

Mirosul se făcu și mai greu, și mai năbușitor, parcă o mie de flori, otrăvite s'ar fi deschis la întunec, toate odată luptându-se ca să mă înnece.

Zărisem împrejur vase ciudate, lucruri de lemn cioplite în chip de animale, văzu-

sem în părete desemnuri curioase, și mi se părea, că toate acestea sunt însuflețite și pândesc în întunec, să vadă, ce voi face.

Auziam afară pași rari, ce se îndepărtau sau se apropiau, și nu știam cine umblă.

Dar nu trecu mult, și aud afară o voce melodioasă, veselă.

Fedosia deschise ușa și rămase puțin în prag, ca să-și deprindă poate ochii cu întunecul. Ivanușca râdea și sărea în sus de bucurie, că mă păcălise astfel.

Întăiu am vrut să mă răped la ușa, dar, când am văzut că e Fedosia, am fugit îndărăt, neștiind cum să mă ascund. Acum îmi era și mai frică. Ea nu era supărată de loc, și-i părea bine că mă prinsese. Am început să tremur și să plâng cu lacrimi.

— Nu veni, nu veni la mine. Lasă-mă să mă duc.

Ți-am spus eu, că tot am să te sărut, răspunsă ea sigură, fără să se grăbească, așteptându-mă; iar ochii îi ardeau și parcă înnotau în fericire.

Eu îmi făceam socoteala, când s'o apropia, să dau pe după masă și s'o croiesc teafăr la sănătoasa. Ea însă știa, că mă are în palmă, și nu se grăbia, ci, cu năcazul meu își măria plăcerea.

— Acum poți să te duci: dacă plângi nu-ți mai fac nimic.

— Pe ochii tăi Fedosia, că nu-mi faci nimic?

— Pe ochii, cari mi-s dragi, a fost răspunsul ei.

Eu nu o-am înțeles, și am cercat să plec. Când am ajuns la ușa, fata m'a prins în brațe, și atunci am simțit, pe gură, pe ochi, pe obraz, ceva cald, necunoscut ceva fioros și nespuse de cald și rece totodată, ceva care mă omora ca un cuțit ce pătrunde până la mâner.

— Ti-am spus eu, că am să te sărut.

Am scăpat pe jumătate mort de rușine și de spaimă. Ah Ivanușca! Ah Fedosia!

I. Bârseanul. ce

Nr. 1080  
1908

## CONCURS.

Comunitatea de avere va aplica un îngrijitoriu de casă la „Vila diecezană” din Herkulesfürdő.

Cei ce reflectează la acest post sunt provocați să-și subștearnă la Comitetul Comunității de avere în Caransebeș cel mult până la 25 April a. c. rugările lor deînpreună, cu documentele de lipsă din care să se vadă pe deplin dovedit: etatea, ocupația de până acuma și viața lor morală nepătată.

2-2

Caransebeș, la 11 April 1908.

Comitetul Comunității de avere.

Nr. 775. — 1908.

Publicațiune.

## TÂRGUL DE ȚARĂ

proxim al Caransebeșului

se va ține

în 30 Aprilie, 1 și 2 Mai

adeca în ziua de Joi, Vineri și Simbătă.

Dragomir,

3-4

căpitanul de poliție.

## In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-torului.

Informațiuni mai aproape de administra-  
ția acestui ziar.

## Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și  
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 31 min. dim. și  
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 4 oare dim., 9 oare 42  
min. a. m. și 4 oare 50 m. p. m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-  
minica la 6 oare 32 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 50 min. p. m.  
și 10 oare 29 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.  
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare  
51 m. p. m. și la 9 oare 47 m.  
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-  
mineca la 6 oare 32 m. dim.

Trenul acceterat: la 4 oare 50 m. p. m. și  
la 10 oare 29 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.  
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și  
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 31 m. dim. și  
la 10 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 45 m. a. m.  
și la 4 oare 59 m. p. m.

## ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduot și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și pro-  
specta,

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie  
și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON  
63-01.

Cristescu,  
vorh

200 coroane o mașină de scris

**MIGNON**

cap de operă a tehnicii moderne. Deosebit avantaj: Că ori și cine, fără a învăța, poate scrie. Scriptul îndată și stabil să vede. Construcțiunea mai simplă. Litere de oțel. Copiază și înmulțește. Intre categorii cu ori și care altă mașină mai scumpă. Un an garanție. Imposit de industria privilegiată.

A se comanda prin administrația Ziuariului nostru.

Prima casă de păstrare în Caransebeș.

Întemeiată în anul 1877

cu un capital de C. 500.000

acoardă

**Credit personal**

precum și

**Credit real și cambii**

atât pe case de închiriat cât și imobile (pământ) mai departe primește

**Depuneri**

sub condițiunile cele mai culante.

Prima casă de păstrare în Caransebeș.

**„MEHADIA“**

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi hipotecare replătibile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatuni) pe amane și pe efecte. Primește

**depuneri spre fructificare**

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la capital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a deponentului. Rezolvarea urmează cu întoarcerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.



**APĂ MINERALĂ PHOENIX  
DIN BUZIĂȘ**

La suferințe de răunchi și beșică. **intrece toate apele**

NATURAL, PLĂCUTĂ ACRICIUNE (LIPSITĂ DE FIER)

Apă de masă **estraordinar de recreatoare.**

Recomandată de medici. Recomandată de medici.

Ca apă de cură are efect escelent la morhuri de răunchi și beșică, catar cronic de răunchi, formațiuni de piatră, precum și morhuri catarale de secrețiune.

Prospecte trimite la cerere administrația isvoarelor :

Direcțiunea băilor **MUSCHONG** în Buziasfürdő.

**TOMA FINZ**

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

**Deposit de lemne de clădit**

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare, penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

**PRETURILE MAI MODERATE**

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează în toate stațiunile căilor ferate.

Întreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acoperișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

**BAZARUL „LA COROANA“****Kohn & Zweig**  
CARANSEBES

Recomandă prăvălia lor bine asortată în mode, manufacturi și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

**BAZARUL „LA COROANA“****ANUNCIURI**

se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::